

INTERNATIONAL SAFEGUARDING CONFERENCE 2025: WOMEN OF FAITH, WOMEN OF STRENGTH (ŽENE VJERE, ŽENE SNAGE): PONTIFICAL GREGORIAN UNIVERSITY, ROME, 17.-20. lipnja 2025.

U Rimu je od 17. do 20. lipnja 2025. održana *Međunarodna konferencija o zaštiti dobrobiti ranjivih skupina (International Safeguarding Conference)* pod nazivom *Žene vjere, žene snage (Women of Faith, Women of Strength)*.

Konferenciju je organizirao *Institut za antropologiju (Interdisciplinarni studij ljudskog dostojanstva i zaštite)* Papinskog sveučilišta Gregoriana. Institut je osnovan s ciljem zaštite ranjivih skupina kako unutar Katoličke Crkve, tako i u društvu uopće te nudi poslijediplomski studij iz oblasti zaštite dobrobiti ranjivih skupina (*safeguarding*), kao i doktorski studij iz oblasti antropologije. Naglašavajući važnost akademskog obrazovanja pod interdisciplinarnim vidom, Institut okuplja i surađuje s pojedincima i međunarodnim akademskim krugovima iz raznih oblasti – psihologije, teologije, duhovnosti, kanonskog prava i društvenih znanosti. *Međunarodna konferencija o zaštiti dobrobiti ranjivih skupina*, koja se običava održavati jednom godišnje, jedna je od aktivnosti Instituta kojoj je cilj omogućiti sudionicima razmjenu najboljih praksi u *safeguardingu* te pronalaženje inovativnih rješenja u suočavanju s nasiljem u raznim društvenim kontekstima. *Safeguarding* je unutar Katoličke Crkve više od godišnje konferencije - predstavlja pokret za promjene koji, podizanjem svijesti o nasilju i traženju načina za njegovo preveniranje, nastoji stvoriti sigurnije okružje te ukazuje na nužne promjene unutar vlastitih vjerskih zajednica, ali i šire.

Ovogodišnju konferenciju, kojoj je nazočilo preko 250 sudionika sa svih kontinenata, otvorio je Mark A. Lewis, rektor Papinskog sveučilišta Gregoriana, te potom uvodnu riječ uputio Hans Zollner, direktor Instituta za antropologiju. Nakon općenitih refleksija o nasilju nad ženama u društvu i Crkvi te iznošenja relevantnih statističkih podataka, kao i najčešćih uzroka javljanja nasilja, istaknuta je činjenica porasta zanimanja javnosti za navedeni problem te važnost *safeguardinga*. Nakon toga, predstavljeni su rezultati aktivnosti *online* susreta koji su prethodili Konferenciji, a održavani su od veljače 2025. godine. Unutar manjih, regionalnih skupina kao svojevrsna priprema za Konferenciju prethodno su se analizirale ključne teme vezane uz problem nasilja nad ženama, s ciljem da zaključci diskusija regionalnih skupina budu dostupni svim sudionicima Konferencije.

Drugi dan Konferencije održana je prva sesija koja je naglašavala važnost analize društvenog konteksta unutar kojega se događa nasilje

nad ženama. Theodora Schulak govorila je o problemu nasilja nad ženama u ratnim okolnostima u Ukrajini. U takvu kontekstu nasilje nad ženama predstavila je kao pomoć genocidnim tendencijama jer masovna silovanja žena, koja se nerijetko događaju tijekom rata, doprinose dehumanizaciji ljudske osobe, a u odnosu na žene za posljedicu imaju uništavanje majčinstva kao temelja stvaranja obitelji, a time i zdrave nacije te zdravog, prosperitetnog društva. Nakon toga, Abby Avelino, međunarodna koordinatorica organizacije *Talitha Kum* osnovane 2009. godine od strane Međunarodne unije generalnih poglavarica redovničkih zajednica, koja se bori protiv trgovine ljudima i modernog ropstva, navodila je konkretne primjere i iskustva žena iz Azije koje su privučene obećanjima boljeg života postale žrtve trgovine ljudima, potpuno obespravljene i eksploatirane poput nekadašnjih robova te istaknula kako je to posljedica, u prvom redu, fragilnosti društvenog sustava. Istaknula je važnost očuvanja dostojanstva osobe u digitalnom prostoru (*digital dignity*), što podrazumijeva biti prisutan u digitalnom prostoru s pastoralnom brigom, te ukazala na važnost educiranja o *cyber* kriminalu. Veronica Openibo analizirala je nasilje nad ženama u kontekstu migracija. Istaknula je kako je pravo na migriranje jedno od temeljnih ljudskih prava, navodeći biblijski primjer Sare i Abrahama kao arhetip migranata, te važnost razumijevanja razloga zbog kojih se migracije događaju. Sam okvir odvijanja migracija često podrazumijeva nasilje i siromaštvo što žene stavlja u još podređeniji položaj u odnosu na muškarce jer žene nerijetko ostaju uskraćene za školovanje i bez prilike za zaposlenje ili napredovanje unutar samog društva.

Druga sesija bila je posvećena ženama kao protagonisticama *safeguarding* te su uglavnom prezentirana iskustva žena koje su same preživjele nasilje te postale one koje pomažu drugim ženama na putu osnaživanja i nadvladavanja trauma od pretrpljenog nasilja. Tresa Antony Kandlakunta je govorila o nasilju nad ženama u Indiji koje se događa unutar obitelji te o kulturnim uvjetima koji generiraju takvo nasilje. U Indiji se nerijetko ženska djeca promatraju kao objekti koji zrcale obiteljski ugled, a ne kao slobodne osobe, te stoga svako ponašanje žena koje nanosi sramotu obiteljskom ugledu prepušta ih na milost, ali uglavnom na nemilost društva. Sara Larson je govorila o nasilju nad ženama unutar Katoličke Crkve te istaknula kako osobe koje su preživjele nasilje ne predstavljaju statistički obradivu skupinu, nego osobe o čijem je dostojanstvu potrebno voditi računa. Iznijela je zanimljivo iskustvo organiziranja vjernika u Sjedinjenim Američkim Državama koji su u svojim župnim zajednicama oformili zajednicu *Awake* koja nudi potporu osobama koje su preživjele nasilje u svojim vjerskim zajednicama obično od strane sveće-

nika. Jednom mjesečno održavaju susrete, nude potporu kroz individualne razgovore te stručnu psihološku pomoć dok se ne poduzmu službene crkvene i državne procedure protiv nasilnika. Temeljna misao vodilja zajednice *Awake* je da se ozdravljenje nužno događa u zajednici, za razliku od nasilja koje se događa u izolaciji.

Treća sesija donijela je konkretne slučajeve zlostavljanja redovnica i odraslih žena u Katoličkoj Crkvi. Slučajeve i iskustva zlostavljanja redovnica u Africi iznijela je Mary Lembo te je kao glavni uzrok detektiran disbalans moći između muškaraca i žena u Crkvi koji generira nasilne odnose, pa čak održava i same strukture koje generiraju nasilje. Redovnice u Africi u materijalnom su smislu ovisne o svećenicima jer žive i djeluju u udaljenim mjestima u kojima njihova ovisnost u jednostavnim stvarima, kao što je prijevoz za najobičnije higijenske potrepštine, dolazi posebice do izražaja. U takvim odnosima ovisnosti nije rijetka ni manipulacija ili stvaranje osjećaja krivnje žrtve od strane nasilnika, ali i zajednice koja je uglavnom naklona svećeniku kao glavnom subjektu pastoralnog djelovanja i dobročinitelju. Redovnicu se, ako bi i prijavila pretrpljeno nasilje, isključuje iz pastoralnih aktivnosti, ali i stigmatizira unutar župne zajednice. Potrebno je, dakle, razvijati kulturu prijavljivanja nasilja u zajednicama te osnaživati redovnice kroz obrazovanje, ali i realno, materijalno. Teresa Compte Grau je govorila o nasilju nad odraslim ženama od strane svećenika, nasilju koje se obično događa u sakristijama ili uskom prostoru župe. Istaknula je kako na brojne prijave biskupi nisu reagirali ili su reagirali premještajem svećenika, što smatra najvećim problemom koji dovodi do obeshrabrivanja te odustajanja od prijavljivanja pretrpljenog nasilja. Iako se žene nerijetko optužuje da su same krive za pretrpljeno seksualno nasilje, istaknuto je kako se svaki put, kad je posrijedi disbalans moći, ne može govoriti o slobodi pristanka na spolne čine. U diskusiji koja je uslijedila nakon ove sesije, uočena je potreba educiranja i odgoja svećenika za emocionalnu zrelost kako bi bili sposobni vlastite emocije artikulirati na pravilan način.

Četvrta sesija ujedno je bila i zaključna sesija - panel diskusija o zajedničkoj odgovornosti žena i muškaraca za zaštitu dobrobiti ugroženih skupina. Panelisti su bili složni u tome da su potrebne strukturalne promjene jer će u suprotnom društveno-kulturni mehanizmi, uglavnom patrijarhalno ustrojeni, samo i dalje generirati nasilje nad ženama bez mogućnosti da ga spriječe. Uz naglašavanje važnosti i uloge utjecajnih žena koje su već na određenim pozicijama moći, panelisti su istaknuli i važnost muškaraca saveznika u borbi protiv nasilja nad ženama pozivajući na etiku odgovornosti sadržanoj u pitanju koje je prema biblijskom izvještaju

Bog uputio Kajinu: „Gdje je tvoj brat, Abel?“ (Post 4, 9). Iako se promjena struktura nametnula kao ključna u sprečavanju nasilja, Zollner je zaključno napomenuo da svaka promjena ipak počinje od svakog pojedinca.

Nakon svake od četiriju sesija uslijedila je diskusija unutar manjih skupina sastavljenih od po dvadesetak sudionika iz različitih zemalja. Reflektiralo se gotovo u duhu ignacijskih duhovnih vježbi o onome što je svaki sudionik zapazio tijekom prethodne sesije i smatrao važnim istaknuti te su diskusije u ovim skupinama bile prilika za bolje upoznavanje sudionika i razmjenu iskustava. Uz to, svaka skupina imala je zadatak formulirati pitanje za predavače s prethodne sesije koje bi se uputilo na zajedničkoj diskusiji svih sudionika koja bi potom uslijedila. Na taj se način na Konferenciji mogao čuti glas svakog sudionika.

Od 2023. godine u program Konferencije uvršten je i Akademski dan kojemu je cilj stvaranje platforme za razmjenu iskustava i ekspertiza između istraživača i osoba koje se u praksi bave zaštitom dobrobiti ranjivih skupina. Ovogodišnjim Akademskim danom dominirale su teme koje su se uglavnom ticale konkretnog društveno-povijesno-kulturnog konteksta unutar kojega se događa stvarnost nasilja nad ženama. Također, tijekom manjih rasprava nakon redovnih sesija Konferencije, kao i u završnoj panel diskusiji, otvorila se tema suodnosa kulture i mentaliteta koje je potrebno mijenjati kako bi se mehanizmi koji podržavaju nasilje mogli preobraziti. Stoga je na kraju ovogodišnje Konferencije uslijedila najava naslova konferencije za 2026. godinu: *One Commitment, Many Contexts: Safeguarding Across Cultures* koja će se održati od 16. do 19. lipnja 2026. godine na Papinskom sveučilištu Gregoriana.

Tea Vuglec Mijović